

HRVATSKO KEMIJSKO DRUŠTVO

Zapisnik redovite godišnje skupštine

Redovita Godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva održana je 28. svibnja 1996. godine u predavaonici Zavoda za organsku kemiju i biokemiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Strossmayerov trg 14.

Početak skupštine: 17 sati i 10 min.

Predložen je slijedeći dnevni red:

1. Pozdrav predsjednika
2. Dodjela medalje »Božo Težak« akademiku prof. dr. sc. Smiljku Ašpergeru
3. Predavanje akademika prof. dr. sc. Smiljka Ašpergera
4. Biranje dvojice zapisničara i dvojice ovjervitelja zapisnika
5. Izvješće predsjednika, tajnice, blagajnice, nadzornog odbora, pročelnika podružnica (Split, Rijeka i Istra, Osijek), glavnog urednika *Croatica Chemica Acta*, urednika društvenih vijesti i pročelnice nastavne sekcije.
6. Rasprava o izvješćima
7. Rasprava o prijedlozima podnesenim Skupštini u skladu sa čl. 20 Pravila HKD
8. Razrješnica Upravnom odboru HKD i Redakcijskom odboru CCA
9. Izbor časnika za mandatno razdoblje 1996–1998. godine
10. Plan rada za naredno razdoblje.

Pozvani gosti: V. Silobričić (predsjednik Hrvatskoga prirodoslovnog društva, HPD), Đ. Vasić-Rački (predsjednica Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa (HDKIT)), Ž. Kučan (predsjednik Hrvatskoga biokemijskog društva (HBD)), koji se ispričao zbog nedolaska.

Prisutni: V. Allegretti, S. Ašperger, V. Babić-Ivančić, D. Bešenić, J. Biščan, Lj. Brečević, Š. Cerjan, T. Cvitaš, V. Čaplar, D. Čukman, A. Danilovski, N. Filipović-Vinceković, M. Galešić, M. Gavrančić, A. M. Grancarić, M. Herceg, Š. Horvat, N. Horvatinčić, K. Humski, M. Hus, K. Jakopčić, F. Jakšić, N. Kallay, B. Kamenar, D. Keglević, Š. Komorsky-Lovrić, Lj. Kos-Hebrang, D. Kovačević, M. Kovačević, J. Kratochvil, M. Lovrić, K. Majerski, M. Maksić, V. Marić, Z. Meić, Z. Mihalić, B. Mildner, M. Mintas, S. Nikolić, P. Novak,

M. Orhanović, S. Paušek-Baždar, V. Pravdić, D. Ražem, E. Reiner, V. Silobrčić, V. Simeon-Rudolf, Vl. Simeon, Z. Smolčić-Žerdik, V. Smrečki, M. Šindler, D. Škare, B. Šuveljak-Šipalo, B. Tamhina, J. Tomašić, V. Tomašić, N. Trinajstić, H. Vančik, Đ. Vasić-Rački, Z. Veksli, B. Zbanatski, S. Žalac, M. Žinić.

Ad 1. Skupštinu je otvorio predsjednik HKD Nikola Kallay, koji je pozdravio goste i nazočne članove Društva. Nakon pozdravnog govora Vlatka Silobrčića, predsjednika HPD i pročitano pozdrava Željka Kućana, predsjednika HBD, predsjednik N. Kallay je pokazao prvi otisak hrvatskog prijevoda nomenklature anorganskih spojeva prema IUPAC, koji ovih dana izlazi iz tiska, a čiji je urednik Vl. Simeon. Predsjednik je čestitao uredniku i prevoditeljima ovog značajnog izdanja, koje ima preporuku HKD.

Ad 2. Predsjednik HKD je obznanio, da je »Medalja Božo Težak« dodijeljena Smiljku Ašpergeru za njegov cjelokupan znanstveni opus i aktivnost u HKD. Nakon izvješća predsjednika Povjerenstva za dodjelu nagrada Vl. Simeona, nagrada je uručena S. Ašpergeru, na kojoj se laureat zahvalio, a svi nazočni izrazili zadovoljstvo i čestitke dugotrajnim pljeskom.

Ad 3. Nakon dodjele nagrade Smiljko Ašperger je održao vrlo interesantno predavanje o svojem znanstvenom djelovanju od samog početka do današnjih dana, spomenuvši sva svjetska imena iz područja njegovog interesa s kojima je surađivao ili došao u doticaj, kao i imena doktoranada, kojima je bio mentor.

Ad 4. Po završetku prigodnog dijela nastavljeno je s radnim dijelom Skupštine. Predloženi su i izabrani zapisničari: Davor Kovačević i Suzana Žalac, te ovjervitelji zapisnika Dušan Ražem i Mladen Mintas.

Ad 5. Uz poziv na Skupštinu, svaki je član Društva dobio i pismena izvješća predsjednika, tajnice, blagajnice i glavnog urednika CCA za proteklo jednogodišnje razdoblje.

N. Kallay

Izvješće predsjednika Hrvatskoga kemijskog društva

Želeći se osvrnuti na smjernice programa rada Upravnog odbora prihvaćene početkom mandatnog razdoblja, 1994. godine, te naglasiti aktivnosti Društva u proteklom dvogodišnjem razdoblju, predsjednik Društva N. Kallay je kao dopunu svom pisanom izvještaju istaknuo ponešto od onoga što je učinjeno i u čemu je zakazao UO.

Istaknuo je organizaciju XV Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera, koji će po prvi puta biti održan izvan Zagreba. Za mjesto održavanja je izabrana Opatija, no bude li se to pokazalo uspješnim, svaki drugi ili treći Skup bi također mogao biti organiziran izvan Zagreba, a u područjima djelovanja naših podružnica sa sjedištima u Splitu, Osijeku i Rijeci.

Svakako je pažnje vrijedan časopis našeg Društva, *Croatica Chemica Acta*, koji je, unatoč velikim financijskim poteškoćama, uspio održati i čak poboljšati kvalitetu i nedvojbeno je najbolji znanstveni časopis u Hrvatskoj.

Kolokviji su bili dobro posjećeni, a teme su uglavnom bile od općeg interesa. Najviše su pažnje privukli oni održani pri dodjelama nagrada HKD, te pri raspravi o scientometriji.

HKD potiče razvoj hrvatske znanosti dodjelom jedna glavne nagrade, »Medalja Božo Težak«, i dvije poticajne nagrade mladim istraživačima; »Nagrada za koloidnu i površinsku kemiju«, (donator: Egon Matijević) i nagrada »Vladimir Prelog« za organsku kemiju (sponzor: »Pliva«), koje su uspostavljene u ovom mandatu.

Društvo je, između ostalog, učlanjeno u međunarodnu uniju, IUPAC, u čijim radnim tijelima aktivno djeluju naši predstavnici.

Predsjednik se posebno osvrnuo na organizaciju sekcije HKD, unutar kojega djeluje samo Sekcija za nastavu kemije. UO je odlučio potaknuti osnivanje sekcija po osnovnim kemijskim disciplinama, npr. za organsku kemiju, analitičku kemiju, fizikalnu kemiju i sl., u skladu sa strukturom IUPAC. Unutar pojedine sekcije, prema interesu, moguće je osnivanje podsekcija. S tim je u vezi i organiziranje specijalističkih simpozija, koje bi trebala organizirati pojedina sekcija, a program simpozija bi odobrio UO HKD.

Ono o čemu je ovaj UO zakazao to je nedovoljna suradnja s Podružnicama za Slavoniju, Dalmaciju, te Rijeku i Istru. Iako je predsjednik Društva posjetio sjedišta Podružnice u Splitu i Rijeci, i tom prilikom održao predavanja, te su predstavnici Podružnica jednom posjetili Zagreb i uključeni su u organizaciju Hrvatskog skupa kemičara, to ipak nije dovoljno. Osnovni je razlog za takovo stanje nedostatak financijskih sredstava kako u matičnom društvu tako i u Podružnicama.

HKD je zakazalo i u uspostavljanju suradnje s Ministarstvom znanosti i tehnologije, u kojem nema savjetodavnu ulogu kakovu bi po svojoj funkciji trebalo imati. Ipak napredak je postignut s Ministarstvom za obrazovanje i kulturu, koje se obratilo Društvu za pomoć pri sastavljanju srednjoškolskih programa za nastavu iz kemije.

Pismeno izvješće predsjednika N. Kallaya

Navršile su pune dvije godine kako je ovaj Upravni odbor preuzeo dužnost, završava se dvogodišnje mandatno razdoblje, pa se u ovom izvješću valja osvrnuti na sve učinjeno, a također i na program našeg rada tiskan u *Croatici (Croat. Chem. Acta 67 (2) (1994) 24–25)*. U tom je razdoblju HKD djelovalo kao društvo koje se brine za hrvatsku kemiju i kemičare. Ovo izvješće obuhvaća raznovrsne aktivnosti društva.

HKD je suorganizator Skupa hrvatskih kemičara. Na prijedlog HKD, za predsjednika organizacijskog odbora skupa koji će se održati naredne godine izabran je Vitomir Šunjić. Dogovoreno je da na tom skupu bude pojačano zastupljena organska kemija, te da se obuhvate fundamentalni i primjenski

aspekti te značajne kemijske discipline. Svjesni svih poteškoća, odlučili smo da se Skup održi u Opatiji. Znamo da će brojnost sudionika nešto opasti zbog financijskih razloga, ali će zato prisustvo sudionika na skupu biti bolje izraženo. Bila bi dobra praksa da se i nadalje svake dvije do tri godine skup održi izvan Zagreba. Na redu su Split, Osijek itd.

HKD je izdavač najboljega hrvatskog znanstvenog časopisa *Croatica Chemica Acta*. Časopis usprkos ovim teškim godinama redovito izlazi, a za očekivati je i njegov daljnji napredak. Nastoji se privući veći broj uglednih domaćih i stranih autora. Financijski se problemi nastoje riješiti isticanjem značenja znanstvenih časopisa međunarodnog karaktera za pojedina znanstvena područja. S druge strane treba shvatiti da je izlaženje takvog časopisa skuplje, jer se inzistira na visokoj razini kvalitete, a također treba uzeti u obzir da korespondencija s kolegama iz cijelog svijeta znatno povisuje troškove. Svakome je jasno da je takav časopis potreban, da su nužni prilozi stranih autora i da radovi moraju biti pisani jezikom svjetske znanosti (uglavnom engleski). Detaljnije o CCA piše u izvješću glavnog urednika N. Trinajstića.

Kolokviji HKD se u pravilu održavaju svakog posljednjeg četvrtka u mjesecu u 18 h u Klubu sveučilišnih nastavnika. Biraju se teme od općeg interesa. Najbolje posjećeni kolokviji bili su prigodom dodjele nagrada HKD, a veliki je interes pokazan za raspravu o scientometriji. Uvedena je praksa da dobitnici državnih nagrada za znanstveni rad u kemiji održe kolokvij i prikažu kolegama svoj rad. Kolokvije HKD držali su i srednjoškolci da bi nam prikazali svoje radove s kojima su bili na europskim i domaćim natjecanjima. Jedan kolokvij, posvećen prijavnim ispitima na kemijskim fakultetima, održan je u Kemijskoj školi. Učenici, a i njihovi nastavnici, pokazali su velik interes. Malo čudi da se sveučilišni nastavnici gotovo nisu odazivali pozivima na te kolokvije. Uvedena je praksa da se prije Godišnje skupštine HKD održi rasprava o ulozi HKD. Kolokviji su i mjesto druženja kemičara, pa se nakon predavanja i rasprava održava domjenak. Nastavna sekcija održava posebne kolokvije, svakoga ponedjeljka u mjesecu i ti su obično dobro posjećeni. Detalji o kolokvijima nalaze se u izvješćima tajnice i pročelnice Nastavne sekcije.

HKD se kao društvo kemičara brine i o interesima struke. Bolna je točka položaj kemičara u zdravstvenim laboratorijima. Naše je mišljenje da kemijske analize najbolje obavljaju kemičari. Započeta je akcija, objavljen je jedan poticajni članak u *Kemiji u industriji*, a očekuje se i veći angažman HKD na rješavanju tog problema.

HKD se brine za hrvatsku kemijsku nomenklaturu i terminologiju. Postoji više preporuka za organsku kemiju, te preporuke za fizikalnu kemiju koje će se tijekom 1996. revidirati u skladu s novim preporukama IUPAC. Iz tiska izlaze preporuke za anorgansku kemiju. Slijedi suradnja s Uredom za normizaciju i izdavačima udžbenika i druge stručne literature.

HKD potiče razvoj hrvatske znanosti tako da nagrađuje izuzetno uspješne kemičare. Nagrade trebaju biti pažljivo dodijeljene, jer nagrađeni postaju

uzor svojim kolegama. Glavna nagrada HKD je »Medalja Božo Težak« koja se dodjeljuje za cjelokupno znanstveno djelovanje. Prošlogodišnji dobitnik nagrade je profesor Ivan Filipović. Ta je dodjela naišla na sveopće odobravanje, a na kolokviju na kojem su se našli brojni kolege, učenici i prijatelji I. Filipovića održana su prigodna predavanja. Nagrada je popraćena radio-emisijom I. Filipovića. HKD se ne susteže odati priznanje uspješnim kemičarima. Ustanovljena je poticajna nagrada mladim istraživačima za koloidnu kemiju, a sponzor je E. Matijević. Godine 1994. tu je nagradu dobio D. Kralj, a 1995. S. Žalac. Nagrada je dodijeljena na kolokviju HKD, a nagrađeni su tom prilikom prikazali svoj rad. Da bi se održala visoka razina, odlučeno je da se područje te nagrade proširi na cijelu fizikalnu kemiju. Ove je godine uspostavljena također poticajna nagrada »Vlado Prelog« za mlade organske kemičare. Ustanovljeno je povjerenstvo koje se brine o natječaju i daje svoj prijedlog Upravnom odboru HKD.

HKD svoj rad koordinira s drugim prirodoslovnim društvima unutar Hrvatskoga prirodoslovnog društva (HPD). Naš je predstavnik redovito član Malog vijeća HPD. U sklopu rada te asocijacije predložili smo da se sva društva pojedinih prirodoslovnih područja potaknu na rad na hrvatskoj terminologiji. Također smo započeli akciju prema kojoj bi sva društva koja obuhvaćaju cijela područja (npr. fizika, kemija, biologija) trebala imati poseban status pri financiranju i da sukladno tome preuzmu odgovornost za razvoj svoje struke (članak za *Kem. Ind.* je u pripremi).

Hrvatsko biokemijsko društvo (HBD) i Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa (HDKIT) su po svojem djelovanju srodni HKD. Ta društva imaju svojeg predstavnika u Upravnom odboru HKD. HKD surađuje s HDKIT pri organizaciji Skupa hrvatskih kemičara. Dogovorena je i zajednička komisija za terminologiju koja će započeti s radom čim HDKIT razmotri preporuke HKD za anorgansku kemiju. Kolegijalna suradnja s HDKIT pomogla je da se definira područje djelovanja tih društava. Tako se HKD bavi kemijom, a HDKIT inženjerstvom i tehnologijom.

Hrvatsko kemijsko društvo je učlanjeno u International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) i Federation of European Chemical Societies (FECS). Naši su predstavnici sudjelovali na skupštini IUPAC, no važnije je djelovanje u radnim tijelima. Hrvatska fizikalna kemija je u Komisiji za veličine, jedinice i simbole fizikalne kemije imala svojeg predstavnika još od 1973. god. (N. Kallay, član i tajnik, od 1985., slijedi T. Cvitaš član, tajnik, predsjednik). Može se reći da je najuspješnije izdanje IUPAC (I. Mills, T. Cvitaš, K. Homman, N. Kallay & K. Kuchitsu, *Quantities, Units and Symbols in Physical Chemistry*, 1988.) sastavljeno prema hrvatskim preporukama (T. Cvitaš, i N. Kallay, *Fizičke veličine i jedinice Međunarodnog sustava*, HKD 1975.). Danas je T. Cvitaš kao podpredsjednik Odsjeka za fizikalnu kemiju IUPAC visoko rangiran unutar te svjetske organizacije kemičara. Unutar IUPAC aktivno djeluje i L. Klasinc koji je član Komisije za atmosfersku kemiju. S Odsjekom za anorgansku kemiju surađivao je na pitanjima nomenklature i terminologije Vl. Simeon. Sudjelovanje hrvatskih kemičara u

IUPAC zadovoljava i treba ga održati, naročito unutar fizikalne kemije gdje je HKD tradicionalno zastupljeno.

HKD je odlučilo da časopis *Kemija u industriji* bude glasilo za društvene vijesti. Važno je poticati kemičare da objavljuju vijesti, pišu rasprave i sl. Imenovani su i urednici (H. Vančik i A. Moguš-Milanković). Do sada je bilo zanimljivih članaka, no opravdana je bojazan da bi se ta praksa mogla ugasiti. Prva tri broja časopisa redakcija *Kemije u industriji* poslala je svim članovima HKD. Časopisu je priložen formular za pretplatu, pa se upozoravaju članovi HKD da formular popune i pošalju na naznačenu adresu (*Kem. Ind.*, Berislavićeva 6, Zagreb). U časopisu se objavljuju vijesti HKD, raspored kolokvija i dr., pa je važno da ga svaki član HKD prima.

Unutar HKD uspješno djeluje Sekcija za nastavu kemije. Sastanci se održavaju prvog ponedjeljka u mjesecu na PMF (Zagreb, Zvonimirova 8). Unutar sekcije djeluju srednjoškolski nastavnici, a poželjno je da se u rad sekcije aktivnije uključe i nastavnici sa Sveučilišta. To bi trebalo biti mjesto gdje se npr. raspravlja o skladu srednjoškolskog i visokoškolskog programa kemije. Upravni odbor HKD odlučio je potaknuti osnivanje sekcija za pojedine kemijske discipline. Sekcije bi trebalo osnivati u skladu sa strukturom IUPAC, npr. za fiziklanu kemiju, analitičku kemiju, organsku kemiju i sl. Do sada postoji inicijativa za osnivanje sekcije za analitičku kemiju. Unutar pojedine sekcije moguće je osnivati podsekcije, npr. unutar fizikalne kemije može se osnovati podsekcija za elektrokemiju i sl. Razvoj hrvatske kemijske znanosti može dovesti do specijalističkih simpozija. Poželjno je da simpozije organizira pojedina sekcija; naravno program treba predočiti upravi HKD, koja ga odobrava.

Upravni odbor HKD (UO) sastajao se je po potrebi i ne previše često. Izuzetak je bila priprema za predstojeću izbornu Godišnju skupštinu, kada je održano nekoliko sastanaka u kraće vrijeme. Uz izabrane članove upravnog odbora, urednika CCA i delegata HBD i HDKIT, sjednicama UO po potrebi prisustvuju i pridruženi članovi zaduženi za pojedine aktivnosti (predsjednik organizacijskog odbora Hrvatskoga skupa kemičara, pročelnica Sekcije za nastavu kemije, voditeljica kolokvija, voditelj komisije za terminologiju, voditeljica natjecanja mladih kemičara, članovi odbora za dodjelu pojedinih nagrada, urednici društvenih vijesti itd.). Takav prošireni sastav UO mogao je kompetentno i ozbiljno raspraviti sve probleme. Atmosfera unutar UO uvijek je bila kolegijalna i srdačna. Sve su odluke bile donesene s punom suglasnošću svih članova.

Gore spomenuta aktivnost HKD plod je nesebičnog zalaganja pojedinih članova. Ova je uprava uspjela potaknuti pojedince na društveni rad. Inače, članstvo nije pretjerano aktivno. To se vidi po plaćanju članarine, odgovaranjima na poštu, a također i po sudjelovanju na godišnjoj skupštini. Godine 1995. Skupštini je prisustvovalo manje od 10% članova, usprkos najavljenog domjenka i izložbe karikatura u Klubu sveučilišnih nastavnika. No, HKD u ovom razdoblju treba opstati i održati svoje aktivnosti. Skoro će doći vrijeme

kada će kemičari naći interes za rad u svojem društvu kako je to praksa u svim razvijenijim zemljama.

Za HKD bilo bi važno uspostaviti ured s profesionalnim činovnikom. Procjena je da bi za uspješan rad HKD trebao jedan činovnik s četiri sata dnevnog rada. Uz to treba osigurati financijsku službu i dostavu. HKD je smješteno u Fizičko-kemijskom zavodu PMF što olakšava poslovanje i znatno smanjuje troškove. Na žalost, članarine i pomoć ministarstva ne dostaju za ostvarenje ovih planova. Valjalo bi razmisliti o povišenju članarine, no to bi moglo izazvati daljnje neplaćanje članarine.

Pregledavajući program rada iz 1994. ustanovio sam da smo zakazali u dvije točke. HKD nije uspjelo uspostaviti zadovoljavajuću suradnju s podružnicama u Osijeku, Splitu i Rijeci. Ove je godine predsjednik HKD posjetio podružnice u Splitu i Rijeci i održao predavanja članovima. Jednom su prilikom predstavnici podružnica boravili u Zagrebu. Predstavnici podružnica uključeni su u organizaciju Skupa hrvatskih kemičara, ali sve to nije dostatno. Razlog za to je slabo financijsko stanje Hrvatskoga kemijskog društva. Zakazali smo također i glede suradnje s Ministarstvom znanosti. Hrvatsko kemijsko društvo nema savjetodavnu ulogu kakva bi bila poželjna. Budućoj upravi želimo da popravi to stanje.

U ovom je razdoblju znatno povećan broj članova društva, što opravdava optimizam, a uprava treba poslovati tako da njihova očekivanja barem dijelom budu ispunjena.

Lj. Brečević

Izvešće tajnice

Od posljednje redovite sjednice skupštine HKD, održane 5. lipnja 1996. godine, Upravni je odbor održao pet sjednica u proširenom sastavu. Prošireni sastav HKD obuhvaća i pridružene članove, koji se brinu o nekim područjima djelovanja HKD (organiziranje kolokvija, uređivanje glasila i rad nastavne sekcije), te predstavnike pojedinih srodnih društava (Hrvatsko biokemijsko društvo – HBD i Hrvatsko društvo kemijskih inženjera i tehnologa – HDKIT). Na sjednicama je raspravljano o redovitim poslovima Društva, ali i o aktivnostima potaknutim u ovom dvogodišnjem mandatu ili započetim ranije. Nedovoljno financiranje i time izazvane poteškoće, bili su čestim predmetom rasprave.

Održano je sedam redovitih kolokvija:

1. kolokvij: Ivan Jalšenjak, Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (dobitnik nagrade »Ruđer Bošković« za 1994. g.), *Čemu služe mikročestice?*; 26. listopada 1965. g.
2. kolokvij: Mladen Žinić, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, *Molekularno prepoznavanje u supramolekularnim sustavima. Sintet-*

ski receptori za aminokiseline, nukleotide i katione metala; 30. studenog 1995. g.

3. kolokvij: Marija Semialjac (Varaždin) studentica 1. godine PMF – kemija, *Kisele kiše???* Nikad više!!! *Odsumporavanje dimnih plinova i industrijska proizvodanja anilina*; Mirko Bačani (Varaždin) učenik gimnazije, *Djelovanje fenola na određene vrste viših biljaka*; (dobitnici nagrada na Međunarodnom natjecanju mladih istraživača okoliša održanom u Münchenu, 1995. g.); 25 siječnja 1996. g.
4. kolokvij: Branimir Klaić, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb, *Primjena scientometrijskih pokazatelja u procjeni znanstvenog doprinosa pojedinaca i skupina istraživača*; 29 veljače 1996. g.
5. kolokvij: Ivan Kobal, Institut »Jožef Štefan«, Ljubljana, *Kinetički izotopski efekti u katalitičkoj oksidaciji CO na paladiju*; 28 ožujka 1996. g.
6. kolokvij: Rasprava o ulozi Hrvatskog kemijskog društva, moderator Nikola Kallay, predsjednik HKD; 25. travnja 1996. g.
7. kolokvij: Prof. dr. Josip Kratochvil, Clarkson University, Potsdam USA, *Raspršivanje svjetlosti u otopinama. Povijesni razvoji iza Petera Debye (1944) i u Zagrebu*; 23. svibnja 1996. g.
- i jedan izvanredni:

1. kolokvij: M. J. Schwuger, IPC – Forschungszentrum Jülich, *New Approach for Soil Remediation with Microemulsions*; 2. studenog 1995. g.,

a predviđeno je održavanje još jednog redovitog kolokvija:

Vlatko Silobrić, Imunološki zavod, Zagreb, *Temelji scientometrije*, 27. lipnja 1966. g.

Redoviti kolokviji su održavani svakog posljednjeg četvrtka u mjesecu, u 18 sati, u prostorijama Društva sveučilišnih nastavnika, Hebrangova 17, nakon kojih su svi prisutni imali mogućnost druženja s kolegama. Svu brigu oko organizacije ovih kolokvija je vodila Štefica Horvat iz Instituta »Ruđer Bošković«.

Nakladnička djelatnost HKD je vezana uz izdavanje časopisa *Croatica Chemica Acta*, o čemu će izvješće podnijeti glavni urednik.

Časopis *Kemija u industriji* je od 1. siječnja 1996. g. postao zajedničkim glasilom HDKIT i HKD. Tako su od prvog broja ove godine čitatelji obavješteni o važnijim događanjima u Društvu i s njim u svezi, objavljene su rasprave o zanimljivim temama, kao i kalendar planiranih kolokvija. Urednici društvenih vijesti (Hrvoj Vančik – PMF i Andrea Moguš-Milanković – Institut »Ruđer Bošković«) će o tome podnijeti posebno kraće izvješće.

Poticajna nagrada HKD za koloidnu i površinsku kemiju (donator: Egon Matijević) u 1995. godini je dodijeljena Suzani Žalac, PMF. Prilikom svečane

dodijele 3. listopada 1995. g., kojoj je bio nazočan i E. Matijević, nagrađena je predstavila svoj dosadašnji rad predavanjem pod naslovom: *Ravnoteže u električnom međusloju čvrsto-tekuće*. Ova je nagrada namijenjena mlađim istraživačima s namjerom da potakne razvoj koloidne i površinske kemije u našoj sredini. U Povjerenstvu za dodjelu nagrade su: N. Kallay, H. Bilinski i Vl. Simeon. Kako iz ove oblasti nema dovoljno kvalitetnih kandidata, od naredne će godine nagrada biti dodjeljivana za cijelo područje fizikalne kemije, kako bi mogla biti održana dosadašnja visoka znanstvena razina kandidata.

Utvrđena je analogna poticajna nagrada za područje organske kemije, koja nosi naziv »Vladimir Prelog«. Prihvaćen je pravilnik za dodjelu nagrade, čiji novčani iznos osigurava »Pliva« i koja daje svoje predstavnike u Povjerenstvo za dodjelu nagrade. Natječaj je već raspisan i otvoren je do svršetka 1996. godine. Povjerenstvo za dodjelu nagrade čine: V. Šunjić, M. Žinić, M. Dumić i K. Kovačević.

HKD je medalju »Božo Težak« ove godine dodijelilo Smiljku Ašpergeru za njegov sveukupni znanstveni rad i aktivnost u Društvu. U Povjerenstvu za dodjelu medalje su bili: K. Humski, N. Trinajstić i Vl. Simeon. Medalja će biti uručena na Godišnjoj skupštini HKD, 28. svibnja 1996. godine, kojom će prigodom laureat održati predavanje o svom znanstvenom radu.

U svojim raspravama o nagradama koje dodjeljuje HKD, UO je mišljenja, da ove mogu biti dodijeljene samo članovima ovog Društva, stalnima ili počasnima, i da bi se toga u buduće trebalo pridržavati.

HKD je u zajednici s HDKIT započelo s organiziranjem XV. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera, koji će po prvi puta biti održan izvan Zagreba. Za mjesto održavanja je odabrana Opatija, a vrijeme održavanja je 24.–26. ožujak 1997. godine. Predsjednik znanstveno-organizacijskog odbora je Vitomir Šunjić, Institut »Ruđer Bošković«.

HKD je preuzelo pokroviteljstvo natjecanja osnovaca i srednjoškolaca iz kemije, čiju su organizaciju preuzeli nastavnici kemije. Zadaci za ovogodišnje natjecanje su već bili na uvidu u HKD, a to će biti praksa i ubuduće. Osim toga je dogovoreno, da kandidati, koji se natječu s radom, trebaju polagati i test znanja, čime će biti dobiven kompletniji uvid u sposobnosti kandidata.

HKD je bilo suorganizator znanstvenog skupa održanog u povodu 100. obljetnice otkrića rentgenskih zraka, održanog 7. prosinca 1995. godine u Zagrebu.

Planirano je i organiziranje minisimpozija u čast nobelovca Vladimira Preloga, koji bi trebao biti održan u rujnu ove godine. Mladen Žinić, Institut »Ruđer Bošković«, će sastaviti organizacijski odbor, koji će dati koncepciju ovog skupa.

Jedina aktivna sekcija HKD je nastavna sekcija, čija je pročelnica Lj. Kos-Hebrang. Ova sekcija, između ostalih aktivnosti, organizira i održava posebne kolokvije vezane za nastavu u srednjim školama i na fakultetima. Izješće o radu sekcije će podnijeti pročelnica.

Prijedlog je UO da se pokuša s osnivanjem drugih sekcija, u područjima gdje za to postoji interes, ali da to ovoga puta bude po osnovnim kemijskim disciplinama, kao npr. organska kemija, fizikalna kemija, analitička kemija itd., kako to definira IUPAC. Za sada postoji inicijativa za osnivanje sekcije za analitičku kemiju.

U međunarodnoj uniji, IUPAC, se nalazi nekoliko članova našega Društva. U radu generalne skupštine IUPAC, koja je u kolovozu 1995. g. održana u Londonu, sudjelovao je Tomislav Cvitaš. T. Cvitaš je tom prilikom imenovan pridruženim članom Odbora za fizikalnu kemiju, dok će u razdoblju 1996–97 g. obavljati funkciju dopredsjednika, a od 1998–99 g. predsjednika tog odbora. Leo Klasinc postao je titularni član Komisije za kemiju i okoliš, te predložio nove pridružene članove u tu komisiju: A. Sabljčić i V. Žutić, oboje iz Instituta »Ruđer Bošković«. Pravo glasa u radu odbora i komisija imaju svi titularni i pridruženi članovi.

HKD je član IUPAC, a jedna od glavnih zadaća ove unije je briga o kemijskoj nomenklaturi i terminologiji. HKD je uvijek pratilo rad IUPAC, pa postoje preporuke za organsku i fizikalnu kemiju. Preporuka HKD za anorgansku kemiju (urednik: Vl. Simeon; prevoditelji: B. Grabarić, A. Janeković, M. Marković, Vl. Simeon, V. Simeon-Rudolf, H. Vančik) upravo izlazi iz tiska. Do kraja 1996. godine će biti priređeno i revidirano izdanje preporuka za fizikalnu kemiju (urednici: N. Kallay i T. Cvitaš).

U području terminologije HKD surađuje i s drugim društvima. Tako je s HKD osnovana zajednička komisija za terminologiju i nomenklaturu, čiji je koordinator T. Cvitaš, a voditelji za pojedina područja jesu: Vl. Simeon (anorganska kemija), N. Kallay (fizikalna kemija) V. Rapić (organska kemija), V. Jarm (makromolekulska kemija), M. Kaštelan-Macan (analitička kemija) i E. Bauman (kemijsko inženjerstvo).

HKD koordinira svoje akcije s drugim prirodoslovnim društvima u okviru Hrvatskoga prirodoslovnog društva – HPD. U toj asocijaciji HKD ima svoga predstavnika u Malom Vijeću.

Predsjednik HKD N. Kallay obišao je naše podružnice u Splitu i Rijeci, gdje je porazgovarao o problemima s kojima se susreću i planovima o budućem radu. Tim je prigodama održao predavanja. Predsjednici podružnica će podnijeti zasebna izvješća o svom radu.

Broj članova HKD se povećao i sada broji 473 aktivna člana.

Zbog kratkoće raspoloživog vremena, tajnica Društva Lj. Brečević nije ništa dodala svom pisanom izvještaju, ali je pročitala izvještaje koje su predsjednici Podružnica za Rijeku i Istru (Marko Oršić), te Dalmaciju (Edita Kessler) poslali poštom.

M. Šindler-Kulyk

Izvješće blagajnice

Na temelju financijske dokumentacije Hrvatskoga kemijskog društva u 1995. godini, predlaže se Skupštini na odobrenje i prihvaćanje ovaj

**PREGLED PRIHODA I RASHODA SA STANJEM NA
DAN 31. 12. 1995.**

I. PRIHODI

1. Saldo iz prošle godine	45.597,05
2. Prodaja publikacija	6.930,00
3. Prodaja CCA za devizna sredstva	8.973,95
4. Članarina i čl. pretplata na CCA	25.041,20
5. Prodaja separata	795,12
6. Oglasi	6.925,25
7. Dotacije	
– MZT za CCA	277.644,00
– MZT za HKD	12.471,00
8. Ostali prihodi (kamati i dr.)	11.408,15
Ukupno PRIHODI	395.785,72

II. RASHODI

1. Troškovi izdavačke djelatnosti	
– CCA tisak 4/94, 1–4/95	139.221,60
– CCA uređivanje	115.328,55
– CCA poštarina	32.380,55
– CCA administracija	27.717,76
– CCA materijal	4.772,39
– CCA ostalo (fotokop., razl. u teč.)	1.357,51
2. HKD materijal	836,25
3. – poštarina	3.007,60
4. – administracija	13.859,05
5. – bankovne usluge	1.138,34
6. – članarina IUPAC-u	8.067,45
7. – ostalo (god. skupšt., fotokop., cvijeće za vijenac i dr.)	19.184,97
Ukupno RASHODI	366.872,02

Za slijedeće razdoblje predlažemo ovaj

PLAN – PREDRAČUN PRIHODA I RASHODA ZA 1996. GODINU

PRIHODI

1. Donos razlike iz prošle godine	28.913,70
2. Članarina	15.000,00
3. Članska pretplata za CCA	10.000,00
4. Prihodi od prodaje časopisa	12.000,00
5. Dotacije	
– MZT za CCA	475.000,00
– MZT za HKD	68.000,00 . . . . . 543.000,00
Ukupni PRIHODI	608.913,70

RASHODI

1. Troškovi izdavačke djelatnosti	
– CCA tisak	200.000,00
– CCA uređivanje	141.913,70
– CCA materijal	47.000,00
– CCA poštarina	33.000,00
– CCA adminstr. i pom. poslovi	28.000,00
– CCA ostali troškovi (ZAP, fotokop. i dr.)	76.000,00 . . . . . 525.913,70
2. Troškovi HKD	
– Materijal	5.000,00
– Adminstr. i pom. poslovi	14.000,00
– Poštarina	3.000,00
– Članarina IUPAC-u	8.000,00
– Kolokviji	9.000,00
– Društvene publikacije	12.000,00
– Troškovi nastav. sekcije	5.000,00
– Ostali troškovi (bank. usluge, ZAP, i dr.)	27.000,00 . . . . . 83.000,00
Ukupni RASHODI	608.913,70

Izvješće Nadzornog odbora

Članovi Nadzornog odbora Hrvatskoga kemijskog društva: Krešimir Jakopčić i Zlatko Meić pregledali su financijsku dokumentaciju društva za 1995. i utvrdili:

– da se poslovne isprave provedene u knjigovodstvu odnose na redovito poslovanje HKD-a i temelje na izvornim dokumentima i odlukama Upravnog odbora,

– nepravilnost u poslovanju nisu utvrđene,

– završni račun za 1995. godinu uredno je predan Zavodu za platni promet u zakonskom roku.

Bilanca stanja i saldo iskazan u izvješću blagajnice Godišnjoj skupštini odgovaraju knjigovodstvenom stanju, dokumentaciji i stvarnom stanju.

Ostvareni prihodi iznose	395.785,72 kn
Ukupni rashodi	366.872,02 kn
Razlika	28.913,70 kn

M. Oršić

Izvješće Podružnice HKD za Rijeku i Istru

Izvješće se odnosi na vrijeme od lipnja 1995. do svibnja 1996. godine.

Podružnica za Rijeku i Istru Hrvatskoga kemijskog društva osnovana je još davne 1958. Od osnutka pa do danas održano je ukupno 306 kolokvija što ukazuje na izuzetnu aktivnost ove najstarije Podružnice.

Društvo od svog osnutka ima sjedište u prostorijama Zavoda za kemiju i biokemiju Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Tu je smještena i biblioteka Društva, koja danas broji više od sto knjiga.

U proteklom razdoblju Društvo je nastavilo svoju osnovnu aktivnost održavanja kolokvija. U razdoblju na koje se odnosi ovo izvješće održano je 10 kolokvija. Kako su naša predavanja otvorena za sve zainteresirane, zadovoljni smo posjećenošću kolokvija.

Financijska sredstva su nam potpuno presahla, a posljednjih se godina ni članarina nije ubirala redovito, što smo ove godine nastojali izmijeniti.

I pored financijskih poteškoća Društvo je bilo izuzetno aktivno. Kako su mnogi članovi istovremeno članovi Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa – podružnica Rijeka, ta se aktivnost očituje upravo u njihovu zajedničkom i nedjeljivom nastupu. Posebno bismo ovdje željeli naglasiti da je naša Podružnica istovremeno Sekcija svih triju Društava (HKD, HDKI i HBD), i da kao takva jedinstveno djeluje. Tako su članovi HKD Podružnice za Rijeku i Istru pomagali u organizaciji Godišnjeg sastanka hrvatskih biokemičara HB 1994., koji je u listopadu 1994. održan u Opatiji u organizaciji riječkog ogranka HBD. Radovi sa ovog znanstvenog skupa su objavljeni u broju 3/95 časopisa *Croatia Chemica Acta*, koji je tiskan kao tematski i specijalizirani – biokemijski broj, te dijelom u broju 4/95.

Riječka podružnica HKD uključena je u organizaciju XV. Skupa hrvatskih kemičara koji će se održati u Opatiji 1997. godine.

Na žalost moramo konstatirati da nas centrale ovih Društava u Zagrebu ne pomažu financijski, ali se nadamo jačoj i uspješnijoj suradnji u narednom periodu.

U ovom izvještajnom razdoblju održani su ovi kolokviji:

297. kolokvij: Đurđa Vasić-Rački (Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Sveučilište u Zagrebu) *Povratak kemije prirodi (Biokatalizatori i njihova primjena)*

298. kolokvij: Ivana Weygand-Đurašević (Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu) *Proteinsko inženjerstvo na animo-
acil-tRNA sintetazama i*
Pero Lučin (Zavod za fiziologiju i imunologiju, Medicinski fakultet, Sveučilište u Rijeci) *Interferencija virusa s unutrašnjim putem antigenske prezentacije kao način izbjegavanja imunološkog nadzora*
299. kolokvij: Nikola Kallay (Fizičko-kemijski zavod, Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu) *Ravnoteže u električnom međusloju čvrsto/tekuće*
300. kolokvij: Vitomir Šunjić (Zavod za organsku kemiju i biokemiju, Institut »Ruđer Bošković«, Zagreb) *Edukacija i istraživanja u organskoj kemiji danas*
301. kolokvij: Davor Juretić (Fakultet prirodoslovno-matematičkih znanosti i odgojnih područja u Splitu, Sveučilište u Splitu) *Struktura membranskih proteina*
302. kolokvij: Donatella Verbanac (Zavod za kemiju i biokemiju, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci) *Cink u humoralnom i staničnom imunitetu*
303. kolokvij: Nenad Trinajstić (Redoviti član HAZU, Institut »Ruđer Bošković«) *Fulereni – treća alotropska modifikacija ugljika*
304. kolokvij: Eugenio Mocchegiani (I.N.R.C.A. – Italian National Research Centre on Aging, Gerontological Research Department, Ancona, Italy) *Melatonin, zinc, and immune system: their interactions during the circadian cycle in development and aging*
305. kolokvij: Vladimir Simeon (Fizičko-kemijski zavod, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu) *Hrvatska nomenklatura anorganskih spojeva.*
306. kolokvij: Darko Stipančević i Mario Jelavić (LARIS – Laboratorij za robotiku i inteligentne sustave, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Splitu) *Video-mikroskopija i digitalna obrada i analiza slike s primjenom u medicini*

B. Šuveljak

Izvešće Podružnice za Slavoniju

Božica Šuveljak je podnijela usmeno izvješće u kojem ja naglasila probleme u svezi s općom situacijom na tom području, kao i nedostatak adekvatnih prostorija za održavanje kolokvija. Čestitala je S. Ašpergeru na dobivenoj nagradi i zahvalila mu na nesebičnoj humanitarnoj pomoći Osijeku. Naknadno je stiglo pismeno Izvješće:

Izvješće o radu sekcije Hrvatskog kemijskog društva u Osijeku sa sjedištem na Pedagoškom fakultetu u Osijeku

U toku je postupak ponovne registracije društva, jer su u vrijeme domovinskog rata nestali dokumentacija i pečat.

U roku je akcija nabave financijskih sredstava za rad sekcije (Županija Osiječko-baranjska, Gradsko poglavarstvo i pojedine tvrtke)

Dogovoreni kolokvij i studentska izlaganja u toku prošle školske godine nisu održani uslijed akutnog nedostatka prostora iz već poznatih razloga.

U jesen će ponovno početi s radom podsekcija za nastavu kemije, te nova podsekcija za aktivnosti studenata, osnovana na prijedlog studenata.

Voditelj sekcija i članstvo sekcije zahvaljuju se velikom znanstveniku i čovjeku, Smiljku Ašpergeru na izuzetnoj gesti darivanja nagrade za životno djelo djeci poginulih branitelja, te se pridružuje čestitkama na nagradama.

E. Kessler

Izvješće Podružnice za Dalmaciju

U proteklom razdoblju od lipnja 1995. do lipnja 1996. aktivnost Podružnice bila je usmjerena na registraciju Podružnice i na organiziranje kolokvija. U vezi prvog zadatka često smo kontaktirali s predsjednikom HKD N. Kallayem, od koga smo dobili zatražene potvrde potrebne za registraciju, kao i Pravila HKD-a na temelju kojih smo razradili Statut Podružnice. Vjerujemo da ćemo registraciju uskoro privesti kraju.

Kolokvije smo nastavili redovito održavati uz nastojanje da pored tema iz područja prirodnih znanosti (znanstveno polje – kemija) i područja tehničkih znanosti (znanstveno polje – kemijsko inženjerstvo), budu zastupljene i ostale interdisciplinske aktualne teme, što je rezultiralo u znatno većoj posjećenosti kolokvija.

U izvještajnom razdoblju održani su slijedeći kolokviji:

144. kolokvij: Nikola Kallay (Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu) *Ravnoteža u električnom međusloju čvrsto/tekuće*
145. kolokvij: Josip Mastelić (Tehnološki fakultet u Splitu) *Slobodni i glikozidno vezani hlapljivi spojevi u nekim aromatičkim biljkama porodice Lamiaceae*
146. kolokvij: Davor Rušić (Tehnološki fakultet u Splitu) *Prilog matematičkom oblikovanju procesa koji se odvijaju u heterogenom katalitičkom reaktoru*
147. kolokvij: Siniša Pavić (Zavod za javno zdravstvo) *Problem kontaminacije konzumnih jaja salmonelom*

148. kolokvij: Jadranka Tocilj-Vidić (Laboratorij za spirometriju Kliničke bolnice u Splitu) *Primjena kemijskog inženjerstva na istraživanja u medicini*

Financijska situacija Podružnice izrazito je loša. Jedini su izvor prihoda članarine, koje se, iako simbolične, teško prikupljaju od članova koji nisu djelatnici Tehnološkog fakulteta.

Aktivnost Podružnice održava se uz novčanu pomoć i korištenje prostora Tehnološkog fakulteta. Nakon uredne registracije i proširenja djelatnosti Podružnice, nadamo se da bi se donacijama mogla sakupiti neke dodatna sredstva, što bi nam omogućilo prisustvovanje redovitim godišnjim skupštinama matičnog Društva.

N. Trinajstić

Izješće glavnog i odgovornog urednika časopisa *Croatica Chemica Acta*

Prošla je godina (1995.) bila uspješna za naš časopis. Izdana su sva četiri sveska 68. tečaja unutar kalendarske godine. S time smo ispunili jedan od glavnih uvjeta da časopis bude referiran u *Current Contents*. U vrijeme pripremanja ovog Izješća već je izašao iz tiska i prvi svezak 69. tečaja, a drugi je svezak u tisku.

Urednički smo odbor proširili za jednog člana, i on sada ima 15 članova. Također smo proširili i »Advisory Board« za tri člana i sada ima 22 člana. Sastanci Odbora održavaju se svaka tri mjeseca, a po potrebi i češće. Rad se Uredničkog odbora i dalje odvija tako da svaki član Odbora dobiva kontinuirano zaduženja iz svoje specijalnosti ovisno o broju radova koji pristiže u CCA iz njegovog područja. Odluku o prihvaćanju ili odbijanju nekog rada donosi glavni i odgovorni urednik u dogovoru s članom Uredničkog odbora, koji je vodio brigu o tom radu, tj. koji je rad pročitao, odredio recenzente, razmotrio recenzije i zatražio moguću reviziju rada, pregledao revidirani rad i donio preporuku o njegovu prihvaćanju ili odbijanju. Prošle smo godine (1995.) preporučili autorima da nam šalju radove na disketama, a od ove godine (1996.) to će biti obvezatno za sve autore čiji su radovi prihvaćeni za tisak u CCA. To vodi ubrzanju izlaska CCA iz tiska, a snizuje troškove tiskanja časopisa. Svaki rad koji se otisne u CCA sadržava datum kada je rad stigao u Uredništvo, zatim datum kada je revidirana verzija stigla u CCA i konačno datum kada je rad prihvaćen za tisak. Zahvaljujući naporima Marije Herceg CCA se nalazi u *Carnet-u*.

Znatno je porastao broj radova koji pristižu u CCA iz cijele Hrvatske i iz svijeta. Zato smo odlučili da ograničimo godišnji broj radova koji ćemo tiskati na 120 radova, a broj stranica na 1400. Već je izrađen plan izdavanja pojedinih svezaka CCA sve do četvrtog sveska 1998. godine, a ponude za

specijalne brojeve CCA nam i dalje stižu. Na putu našim ambicijama stoje jedino prepreke u obliku financijskih problema, jer je izdavanje kvalitetnog časopisa skupo. Budući je CCA po mnogim pokazateljima vodeći znanstveni časopis u Republici Hrvatskoj, nadamo se da će Ministarstvo znanosti i tehnologije nastaviti financijski pomagati CCA tako da i dalje izlazi redovito s kvalitetnim prilogima.

Djelotvorno i brzo recenziranje, te redovitost izlaženja su preduvjeti da se privuku autori. Izgleda da u tome uspijevamo, pa su nam počeli stizati radovi autora iz cijele Hrvatske, Bugarske, Češke, Kine, Mađarske, Makedonije, Norveške, Poljske, Rumunjske, Rusije, Slovačke i Slovenije, a u specijalnim brojevima također nalazimo radove autora iz Austrije, Engleske, Francuske, Italije, Nizozemske, Njemačke, SAD, Škotske i Španjolske. Imamo sve uvjete, osim financijskih, za izdavanje šest svezaka godišnje. Predstaviti ću ove godine CCA na dva međunarodna znanstvena skupa u namjeri da privučem nove autore i da proširim interes za naš časopis.

Tijekom 1995. godine (od 1. siječnja do 31. prosinca) Uredništvu je podneseno za objavljivanje 146 rukopisa. Od toga broja pristiglih radova tiskano je 62 rada, u tisku je 28 radova, 14 je radova odbijeno, dva su rada povučena, 22 rada je u postupku uredničke i tehničke obradbe, a 18 radova se nalazi u postupku ocjene (recenzije). U priloženoj su tablici dani podaci o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja časopisa *Croatia Chemica Acta* u 1995. godini.

U 68. tečaju CCA objavljeno je 76 radova, dok je godinu ranije u 67. tečaju objavljeno svega 46 radova. I struktura radova se izmijenila prema onoj iz 67. tečaja. Među objavljenim radovima već po tradiciji ima najviše radova iz fizikalne i teorijske kemije (28), ali u postotku znatno manje nego prošlih godina (38%), zatim slijede radovi iz biokemije (22), anorganske i strukturne kemije (20), organske kemije (3) i analitičke kemije (1). U 67. tečaju struktura je radova bila slijedeća: fizikalna i teorijska kemija (26 radova ili 57%), organska kemija (10), anorganska i strukturna kemija (8), biokemije (1) i analitička kemija (1). U usporedbi s 68. tečajem osjetno je pao broj radova iz organske kemije, ali to će se popraviti u 69. tečaju. Znatno je porastao broj radova iz anorganske i strukturne kemije, kao i iz biokemije, a broj radova iz analitičke kemije jednako je malen u oba tečaja.

Prosječno vrijeme od prihvaćanja rukopisa za tisak do izlaska rada iz tiska u 68. tečaju CCA iznosio je za svezak broj 1 (23 rada): 6 mjeseci, za svezak 2 (12 radova): 6,4 mjeseci, za svezak 3 (22 rada): 7 mjeseci i za svezak 4 (17 radova): 8,4 mjeseci.

Prema podacima »*Journal Citation Reports*«, vrijednost faktora utjecaja za CCA za 1994. godinu iznosi 0,625 i predstavlja značajno poboljšanje prema prošlim dvjema godinama: 1993. godine iznosio je 0,413, a 1992. godine 0,403. Kako se uspoređujemo sa susjedima obzirom na vrijednost faktora utjecaja za njihove nacionalne kemijske časopise? Navest ćemo faktore utjecaja za 1994. godinu za sve časopise zemalja, koje nas okružuju i bliže susjede: Italija – *Gazzetta Chimica Italiana* (0,772), Slovenija – *Acta Chi-*

mica Slovenica (0), Austrija – *Monatshefte für Chemie* (0,618), Mađarska – *Acta Chimica Hungarica* (0,445), Slovačka – *Chemical Papers* (0,224), Češka – *Collection of Czech Chemical Communications* (0,467), Rumunjska – *Revue Roumaine Chimie* (0,141) i Bugarska – *Bulgarian Chemical Communications* (0). Također napominjemo da većina spomenutih časopisa izlazi u 12 svezaka godišnje.

Na kraju zahvaljujem se na predanom radu urednicama i urednicima specijalnih brojeva gospođama Nevenki Brničević, Elsi Reiner, Srđanki Tomić-Pisarević i Jadranki Varljen i gospodi Rogeru Chevrelu, Anti Graovcu, Brianu F. G. Johnsonu, Robertu E. McCarleyu, Vladimiru Mrši, Arndtu Simonu i Tomislavu Živkoviću, tehničkim urednicama gospođama Biserki Kašnar i Greti Prajdić, tajnici redakcije gospođi Veri Mikulčić i svim članicama i članovima Uredničkog odbora. Također se zahvaljujem recenzentima na djelotvornom i brzom ocjenjivanju rukopisa za naš časopis.

TABLIČNI PREGLED
podataka o tiskanju, sadržaju i troškovima izdavanja
68. tečaja CCA u 1995 godini

	No. 1	No. 2	No. 3	No. 4	
<i>Opći podaci</i>					
Redakcija zaključena	20.01.1995.	10.02.1995.	19.05.1995.	04.11.1995.	
Izašao iz tiska	04.1995.	05.1995.	09.1995.	11.1995.	Ukupno
<i>Opseg</i>					
Redovitih stranica	313	102	266	226	907
Stranica priloga	5	24	6	46	81
Stranica oglasa	1	2	2	2	7
<i>Sadržaj</i>					
Orig. znan. radovi	17	10	12	15	54
Konfer. prikazi	4	–	9	–	13
Konfer. prikazi	2	–	–	–	2
Autorski pregledi	–	2	–	–	2
Bilješke	–	–	1	2	3
<i>Troškovi</i>					
Tiskarski troškovi	54.684,31	21.758,01	45.041,45	45.951,49	167.435,26
Troškovi uređivanja	28.343,96	12.350,19	20.915,06	27.165,19	88.774,40
Administracija	6.929,44	6.929,44	6.929,44	6.929,44	27.717,76
Poštarina	7.034,14	8.799,88	8.326,89	7.997,12	32.158,03
Ukupno	96.991,85	49.837,52	81.212,84	88.043,24	316.085,45

H. Vančik

Izvešće urednika društvenih vijesti HKD

Od prošle godišnje skupštine, u časopisu *Kemija u industriji* u rubrici Društvene vijesti objavljeni su slijedeći članci:

1. Godišnja nagrada za površinsku i koloidnu kemiju za 1995. godinu
2. Kolokviji Hrvatskoga kemijskog društva (H. Vančik)
3. Profesor Ivan Filipović dobitnik nagrade HKD (nagrada »Božo Težak«) (M. Tkalčec)
4. Izvešće o XIV. skupu hrvatskih kemičara (Z. Veksli i Z. Meić)
5. Paradoxus ad Absurdum iliti o novim kriterijima za izbor u znanstvena zvanja (N. Raos)
6. Redovita godišnja skupština Hrvatskoga kemijskog društva (H. Vančik)
7. Povodom 25. obljenice Federacije europskih kemijskih društava FECS (preveo H. Vančik)
8. Vijesti iz HKD (N. Kallay)
9. Kolokviji HKD u 1996. godini
10. Opća skupština IUPAC-a (T. Cvitaš)
11. O radu Sekcije za terminologiju i nomenklaturu organske kemije (K. Mlinarić-Majerski)
12. Komisija za terminologiju i nomenklaturu (T. Cvitaš)
13. Otvoreno pismo kemičarima–analitičarima (F. Plavšić & V. Drevenkar)
14. Obilježavanje 100. obljetnice otkrića rentgenskih zraka u Hrvatskoj (D. Ražem)

Lj. Kos-Hebrang

Izvešće nastavne sekcije HKD, školska godina 1995/96

Kolokviji Nastavne sekcije HKD održavani su u predavaonici PMF u Zvonimirovoj ulici svakog prvog ponedjeljka u mjesecu, u 19,15 sati. Prosječna posjećenost bila je tridesetak članova, a na predavanju Vl. Simeona »Hrvatska nomenklatura anorganskih spojeva« bilo je pedesetak članova.

Nastavnoj sekciji upućeno je pismo profesora kemije s V. gimnazije u Zagrebu. Pismo daje osvrte na nove nastavne planove i programe. Uputili smo ga na Ministarstvo prosvjete i športa.

Potrebna je bolja suradnja škola (osnovna i srednja) – HKD (nastavna sekcija) – Ministarstvo prosvjete i športa.

Iz Ministarstva je usmeno primljena obavijest o namjeri osiječkih profesora za osnivanjem Nastavne sekcije HKD – podružnica Osijek. Božica Šuveljak s Pedagoškog fakulteta podsjeća na postojanje Nastavne sekcije, po-

družnice HKD Osijek. Zainteresirani profesori srednjih škola moraju se priključiti postojećoj sekciji, koja je u ratu teško funkcionirala.

Državno takmičenje iz kemije za učenike osnovnih i srednjih škola, održano je od 23. do 26. svibnja 1996. u Opatiji. Natjecanja i susreti su se razlikovali u tome, što su susreti obuhvaćali test, poster, radnju i obradbu radnje, a natjecanje: test, opis pokusa, izvođenje pokusa i razgovor svakog učenika s po tri člana državnog povjerenstva. Predsjednica državne komisije je B. Zdjelarović.

Državni susreti i natjecanje mladih kemičara Hrvatske, održani su u Osnovnoj školi »Rikard Katalinić Jeretov«, Opatija.

Djelatnici škole s ravnateljem M. Balić, između ostalih organizacijskih usluga, pomogli su radom na računalima pri sređivanju rezultata takmičenja.

Državni susreti i natjecanje mladih kemičara Hrvatske, obavljani su uz potporu Ministarstva prosvjete i športa, uz pomoć velikog broja sponzora iz Zagreba, Samobora, Koprivnice, Opatije itd., te velikim angažmanom članova državnog povjerenstva i mentora učenika.

Popis kolokvija Nastavne sekcije HKD u šk. god. 1995/96:

1. 6. studeni 1995. Nela Peša, apsolutica PMF (biologija, kemija), *Kemija u kozmetici*
2. 4. prosinca 1995. Mirna Galešić, *Novi pristupi u nastavi crno-bijele fotografije u srednjoj školi*
3. 5. veljače 1996. Dubravka Bešenić, *Udžbenici kemije i nastavna pomagala u pripremi Školske knjige*
4. 4. ožujka 1996. Krešimir Humski, *Pristup obrazovanju u organskoj kemiji*
5. 1. travnja 1996. Vladimir Simeon, *Hrvatska nomenklatura anorganskih spojeva*
6. 6. svibnja 1996. Grupa autora i recenzenata, *Novi udžbenici i priručnici iz kemije (7 knjiga različitih izdavača i autora)*
7. lipanj 1996. – planirano. Rezultati državnog takmičenja iz kemije (Prezentacija najboljih učenika sa susreta)

Zahvaljujem predavačima na odazivu i susretljivosti prilikom dogovora. Posebno zahvaljujem sveučilišnim profesorima gospodi K. Humskom i Vl. Simeonu, koji su usprkos redovnih obveza održali ogledna predavanja.

Suradnja srednjoškolskih i sveučilišnih profesora, trebala bi se njegovati više nego do sada.

Plan rada za iduću godinu predviđa bolju suradnju s Ministarstvom prosvjete i športa. Treba poboljšati suradnju profesora kemije iz osnovnih, srednjih škola te fakulteta.

Ad 6. Predsjednik HKD je otvorio raspravu o izvješćima podnesenim ovoj Skupštini.

Prva se za riječ javila Đ. Vasić-Rački, koja se pridružila čestitkama S. Ašpergeru i pozdravila Skupštinu u ime HDKIT. Obavijestila je Skupštinu o organizaciji XV. Hrvatskog skupa kemičara i kemijskih inženjera, koja ide vrlo dobro, i o tome da se očekuje veliki broj sudionika iz susjednih zemalja, kao što su Mađarska, Austrija i Slovenija. Ujedno je apelirala na sve članove Društva u pronalaženju sponzora za »Ružičkine dane«, te zamolila za priloge rubrici društvenih vijesti i pretplatu na časopis *Kemija u industriji*.

S. Ašperger je predložio da se za obilježavanje 90. obljetnice V. Preloga zatraži pokroviteljstvo HAZU, te da se razmisli o organizaciji tog skupa u Osijeku, što bi bila velika stimulacija ovom gradu.

Raspravi se pridružio B. Kamenar s upitom, da mu se razjasni zašto, za razliku od poticajne nagrade za organsku kemiju, koja se zove »Vladimir Prelog«, nagrada za fizikalnu kemiju ne nosi ime donatora Egona Matijevića. Na taj upit predsjednik Društva odgovara, da je tako dogovorio UO, te da se o novom prijedlogu može ponovno raspravljati na istom tijelu. K. Humski je bio mišljenja kako nije potrebno ponovno raspravljati o tom pitanju, tim više što se i sam Matijević složio s postojećim rješenjem.

M. Orhanović predlaže da se »Ružičkini dani« organiziraju u Vukovaru čim to bude moguće. Prijedlog je naišao na veliko odobravanje, a S. Ašperger je tome dodao, kako je HAZU, odlukom predsjedništva, osnovala Dom Lavoslava Ružičke s različitim aktivnostima vezanim za Vukovar, a zgrada će biti građena međunarodnom novčanom pomoći.

Na svršetku rasprave se glasovalo o prihvaćanju svih podnesenih izvješća, koja su prihvaćena bez glasova protiv.

Ad 7. Po ovoj točki nije bilo rasprave.

Ad 8. Na temelju prethodnog izvješća Nadzornog odbora predložene su razrešnice Upravnom odboru i radakciji časopisa CCA. Skupština je to prihvatila

Ad 9. Predsjedništvo HKD dalo je prijedlog liste časnika za slijedeće mandatno razdoblje od dvije godine, 1996–98. g., kao i prijedlog za Redakcijski odbor CCA (liste u prilogu). Prijedlog za Redakcijski savjet (Počasni urednici: Jen-Marie Lehn – Francuska i Vladimir Prelog – Švicarska; članovi: F. H. Allen – Velika Britanija, A. M. Bond – Australija, M. V. Diudea – Rumunjska, D. Hadži – Slovenija, C. Giacobozzo – Italija, R. Gleiter – Njemačka, D. Grdenić – Hrvatska, B. Kamenar – Hrvatska, D. J. Klein – S.A.D., M. Klessinger – Njemačka, E. Matijević – S.A.D., A. de Meijere – Njemačka, J. Mink – Mađarska, M. Randić – S.A.D., Vl. Simeon – Hrvatska, A. Simon – Njemačka, W. Stumm – Švicarska, D. Sunko – Hrvatska, B. Stanovnik – Slovenija, M. Tišler – Slovenija, J. Wang – S.A.D., M. C. Zerner – S.A.D.) je usmeno iznio N. Trinajstić. Svi su prijedlozi prihvaćeni javnim glasovanjem.

Zlatko Meić, novi predsjednik HKD, se zahvalio na izboru i izrazio zadovoljstvo, što je treći predsjednik u slobodnoj Hrvatskoj. Ukratko je predložio plan rada HKD u naredne dvije godine i naglasio potrebu da HKD intenzivnije utječe na profesionalnu sredinu i sudjeluje u društvenom životu Hrvatske. Kemija bi trebala dobiti veću potporu od Ministarstva, kako financijsku tako i uspostavljanjem profesionalnijeg odnosa. S izgradnjom no-

vih prostorija PMF i HKD će dobiti svoj prostor, što će znatno poboljšati rad Društva, ali će to zahtijevati i zapošljavanje određenog profesionalnog kadra.

Nakon govora novog predsjednika, N. Kallay je istaknuo ugodnu atmosferu, u kojoj je radio dosadašnji UO, te zahvalio tajnici Društva, Lj. Brečević, na dobroj suradnji, kao i svim članovima UO i svim suradnicima.

Prije samog svršetka rada Skupštine, B. Kamenar je zahvalio dosadašnjem predsjedniku Društva, N. Kallayu, na uspješnom vođenju HKD u protekom razdoblju, što su i rezultati pokazali, kao i glavnom uredniku CCA, N. Trinajstiću, na svemu što je uradio za poboljšanje ovog časopisa.

Po svršetku rada Skupštine, N. Kallay je pozvao sve nazočne na malu zakusku u Klub sveučilišnih nastavnika, Hebrangova 17.

Predlagач: Predsjedništvo Hrvatskoga kemijskog društva
PRIJEDLOG LISTE

Časnici Hrvatskoga kemijskog društva za 1996/97. i 1997/98. godinu predloženi za izbor na redovitoj Godišnjoj skupštini na 28. 05. 1996.

UPRAVNI ODBOR:

Predsjednik	Zlatko Meić
Dopredsjednik	Nikola Kallay
Tajnik	Zlatko Mihalić
Blagajnik	Krunoslav Kovačević
Glavni urednik CCA	Nenad Trinajstić
Član	Jelka Tomašić
Član	Mladen Žinić

Za predstavnika HBD predložen je . . . . . Boris Mildner

Za predstavnika HDKI predložen je . . . . . Danko Škare

SUD ČASTI

Smiljko Ašperger
Matko Orhanović
Dionis E. Sunko

NADZORNI ODBOR

Krešimir Jakopčić
Vladimir Simeon
Franjo Ranogajec (zamjenik)

REDAKCIJSKI ODBOR:

M. Birus
N. Brničević
M. Dumić
M. Herceg
N. Kallay
D. Keglević
L. Klasinc
M. Lovrić

K. Mlinarić-Majerski
E. Reiner
A. Sabljčić
M. Šindler-Kulyk
V. Šunjić
S. Tomić-Pisarević
Z. Veksli